

Spreekbeurt: Het ontstaan van geld

Iedereen kent geld: de munten en het papiergeld. Maar heel vroeger was er geen geld. Toen ruilden de mensen met elkaar. Een paar bananen voor een vis, een geit voor wat hout bijvoorbeeld. Maar dat ruilen gaf vaak ruzie, want hoeveel bananen moet je geven voor een vis? En als de visser geen bananen lust, hoe kom jij dan aan een vis? En hoelang kun je bananen en een vis bewaren? Daar kan je niet mee op reis.

Om dit probleem op te lossen gingen de mensen stukjes goud en zilver gebruiken. Ze besloten samen hoeveel goud je moest betalen voor bananen en hoeveel voor vis. Zo kregen ze geen ruzie meer.

Maar het was gevaarlijk en zwaar om met veel goud en zilver op zak te lopen. Vooral als je veel spullen moest kopen of iets heel groots, had je veel goud en zilver nodig. De mensen besloten het goud en zilver bij de goudsmid te brengen. Hij bewaarde het voor hen.

Hij schreef op een briefje hoeveel goud je bij hem had gebracht en met dat briefje kon je veilig op stap en je boodschappen doen. De winkelier zag aan het briefje dat je genoeg goud en zilver had en zo kreeg je dan de boodschappen mee. Dat briefje van de goudsmid is uiteindelijk ons papiergeld geworden.

Van de stukjes goud en zilver zijn later munten gemaakt. De koningen wilden graag geld voor hun eigen land en besloten een foto van hun hoofd op de munten te laten slaan. De muntjes werden met een hamer uit een stukje goud geslagen. Ook werd in de munt gekrast hoeveel waarde aan goud of zilver de munt had. Op die manier hoefde je niet steeds het stukje goud of zilver te laten wegen.

Op Curaçao deden ze eerst ook aan ruilhandel. Later maakten ze ook hun eigen geld. Ze gebruikten de kaurischelp die ze langs het strand vonden als geld.

Maar toen de ontdekkingsreizigers uit Europa naar Curaçao kwamen, namen ze de muntjes uit hun eigen land mee. Op Curaçao kwamen mensen uit verschillende landen: Frankrijk, Engeland, Spanje, Portugal en Nederland. Muntjes uit al die landen werden hier gebruikt. Een van de bekendste munten was de Gouden Johannes uit Portugal die veel waard was en werd gebruikt voor het betalen van grote bedragen. Toen Nederland de baas werd van Curaçao, besloot de koning dat er alleen nog maar Nederlandse muntjes op Curaçao gebruikt mochten worden. Maar dat bracht een probleem. Er waren niet genoeg muntjes op het eiland. Ze gingen toen de muntjes in 4 stukjes kappen en elk stukje kreeg dan een eigen waarde. Zo werd van 1 gulden, 4 stukjes van 50 cent gemaakt. Zo'n stukje noemde men een 'yotin korta'.

Pas na de tweede wereld oorlog kreeg Curaçao zijn eigen munten en papiergeld. Dat waren eerst ook zilveren munten, maar nu zijn de munten van nikkel en aluminium. Zilver en goud is veel te duur en te zwaar.

En behalve munten en papiergeld gebruiken we nu ook het plastic geld: de bankpasjes waarmee je geld uit de automaat kan halen of bij de winkel mee kan betalen. En dan is er nog

het 'onzichtbare geld', dat zijn de betalingen die je doet via de computer of tegenwoordig zelfs al via je mobieltje. Dan gaat er geld van de ene naar de andere rekening, maar zie je dat geld niet. Het bedrag wat is overgeboekt, vindt je alleen terug op de bankafschrift.

Nu jullie iets meer weten van het ontstaan van geld, zal ik iets uitleggen over hoe de munten en bankbiljetten nu worden gemaakt.

De munten worden niet meer met een hamer uit een stukje goud geslagen.

Nu wordt er eerst een tekening gemaakt. Als de tekening is goedgekeurd wordt de tekening nagemaakt in een plaat van gips. Daarna wordt diezelfde tekening in spiegelbeeld gekrast in een metalen staaf. Die staaf heet een stempel. Van elke munt worden 2 stempels gemaakt. Van de voorkant en van de achterkant.

Uit een strip van metaal slaan ze rondjes op maat van de munten. Dat heten rondellen. Deze rondjes stoppen ze in een machine en met de stempels worden de rondjes dan aan de voor en achterkant bedrukt. En dan heb je een munt.

Bij de bankbiljetten beginnen ze ook met een tekening. Dan worden er een drukplaat van gemaakt en worden er allemaal veiligheidsmerken aangebracht zodat de biljetten niet vervalst kunnen worden zoals het watermerk en de kleine haartjes. Biljetten worden gedrukt met een heel speciale inkt. Het zijn grote vellen met bankbiljetten die dan netjes worden gesneden en worden ingepakt.

Voor heel speciale gebeurtenissen worden ook herdenkingsmunten gemaakt. Zo is er bijvoorbeeld een zilveren munt gemaakt voor de trouwerij van Prinses Maxima en Prins

Willem-Alexander, een munt voor het vijftig jarig bestaan van monumentenzorg en is er een munt gemaakt voor het afscheid van de Nederlandse Antillen op 10-10-2010. Deze munten zijn veel geld waard en worden niet gebruikt om boodschappen mee te doen, maar om te verzamelen.

Omdat de Antillen niet meer bestaan, zal er binnenkort nieuw geld worden gemaakt voor Curaçao en St Maarten. We krijgen nieuwe bankbiljetten en nieuwe munten. Hoe ze eruit gaan zien, weten we nog niet want er moet een heleboel worden uitgezocht voordat ze met het tekenen ervan kunnen beginnen. Eén ding is zeker: er komen geen vogeltjes meer op de bankbiljetten, want bankbiljetten met vogels vliegen zo uit je portemonnee.

Heeft iemand nog vragen?